

Luka Vrbanić / Intervju

Razgovor s profesorom Sergejom Filipovićem

Profesor SERGEJ FILIPOVIĆ diplomirao je povijest i pedagogiju na Filozofskom fakultetu u Osijeku 2011. godine, a od iste pohađa poslijediplomski doktorski studij moderne i suvremene hrvatske povijesti u europskom i hrvatskom kontekstu na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Osim toga, između 2011. i 2013. godine pohađao je Fakultet političkih znanosti u Zagrebu, točnije poslijediplomski specijalistički studij „Regionalne komparativne studije Srednje i Jugoistočne Europe“. Autor je mnogobrojnih znanstvenih i stručnih članaka te dobitnik raznih nagrada i pohvala od kojih treba istaknuti prvu nagradu za najbolji rad mladih povjesničara iz povijesti Slavonije, Srijema i Baranje 2013. godine te drugu nagradu za najbolji esej na temu *The image of ancient neighbors in Central European school textbooks* 2016. godine. Trenutno je zaposlen kao asistent na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta u Osijeku, a kao uže područje istraživanja navodi povijest školstva, svakodnevice te povijest marginalnih skupina. Budući da je ovaj broj studentskog časopisa *Essehist* posvećen proslavi desetog rođendana istog, imali smo priliku sjesti s jednim od začetnika ideje o časopisu te izmjeniti nekoliko riječi i misli.

Što Vas je navelo na osnivanje studentskog časopisa?

Nas nekoliko htjelo je da studiranje povijesti bude nešto više od slušanja predavanja, pisanja seminara i učenja za ispite. Tako smo se prvo uključili u ISHA-u, a nakon toga nam je pala na pamet ideja da bismo mogli pokrenuti časopis u kojem bi se objavljivali radovi studenata, ne oni koje studenti moraju pisati (poput seminarских), već radovi studenata o temama koje ih zanimaju. Počeci nisu bili jednostavni, trebalo je osigurati finansijska sredstva, skupiti dovoljno zainteresiranih ljudi za pisanje, sreditit lektoriranje, recenziranje i grafičko uređivanje. Sjećam se kao da je bilo danas kako smo obilazili određene ljudi i institucije kako bismo dobili neka sredstva, kako sam u Studentskom zboru lobirao za ta ista sredstva te kako sam u zadnji tren našao jeftiniju tiskaru, što nam je omogućilo da *Essehist* barem dijelom bude u boji. Uvijek nam je bila ideja da *Essehist* izgleda moderno, a ne poput nekakvog zbornika. Baš mi je drago što *Essehist* i dalje postoji te sam iznimno ponosan, na nas koji smo ga osnivali i ostavili nešto budućim generacijama, kao i na vas koji ste svojim trudom omogućili da *Essehist* i dalje izlazi.

Koliko Vam je urednički posao u *Essehistu* pomogao kao znanstveniku?

Što se tiče samog uredničkog posla, glavninu je odradivao Luka kao glavni urednik, ali svakako je to bio prvi susret s pisanjem „za svoju dušu“, ali i s postupkom istraživanja te procesom objave rada, od pisanja, preko recenzije i lekture do objave.

Budući da se najviše bavite poviješću školstva, koje su najveće prepreke s kojima ste se dosada susreli u svojim istraživanjima?

Problemi pri istraživanju povijesti školstva su univerzalni problemi s istraživanjem povijesti: često izvori nisu dostupni te je ponekad teško dobiti kompletну sliku, a s druge strane za neke teme ima iznimno puno izvora pa je veliki trošak vremena kako bi ih se detalno pregledalo. Što se tiče teorije, prozopografska metoda se čini dosta dobro prilagođena za tema koje mene zanimaju, primjerice kolektivna biografija osječkih profesora.

Kada smo već započeli govoriti o temi školstva, što mislite o novom kurikulumu povijesti?

Misljam da je novi kurikulum povijesti napravljen kao nekakav kompromisni dokument jer se dvije glavne

struje nisu mogle složiti oko toga kako bi on zaista trebao izgledati. Dosadašnji nastavni planovi i programi nisu bili kurikulumi, već su bili upravo to, nastavni planovi i programi. Prijedlog Jokićeve skupine bio je kurikulum, ali je možda u nekim dijelovima bio manje jasan i nestrukturiran. Novi kurikulum nije kurikulum u punom smislu te riječi, već je neka mješavina nastavnog plana i programa i kurikuluma. Prednosti su mu što više nije oštro strukturiran i nefleksibilan kao stari nastavni planovi i programi, što profesorima i nastavnicima povijesti omogućuje određenu slobodu. Nedostaci su mu što je i dalje duboko baziran na činjenično znanje. Činjenično znanje nije loše, ali treba nastojati kod učenika razvijati i vještine što, čini mi se, ovaj kurikulum slabo zastupa. U svakom slučaju smatram da je korak naprijed, ali da ima nedostataka i da se neke stvari moglo bolje riješiti (makar to uzelo još nešto vremena), ima i moglo se.

Osim povijesti školstva, zanima li Vas još neko područje?

Osim povijesti školstva zanima me i povijest svakodnevice te povijest marginalnih skupina. Još me

zanima i suvremena Povijest Srednje i Jugoistočne Europe, što je tema kojom sam se bavio na specijalističkom studiju. Moji vjerojatno najzanimljiviji radovi su oni o regulaciji prostitucije u Osijeku ili o skupljanju albuma sa sličicama u Jugoslaviji. Te su teme dosta zanimljive za širu javnost i bilo mi je zaista zanimljivo istraživati i pisati o tome.

Postoji li neki povjesničar koji Vam je uzor u Vašem istraživanjima?

Moji uzori su moji kolege s Odsjeka. Šalim se samo, ne mogu reći da imam nekog povjesničara kojeg bi smatrao uzorom, ali sviđa mi se pisanje povijesti na način da je ona predočena na zanimljiv način i da nije pisana samo za nekoliko ljudi koji se bave tim pitanjem, već za širu javnost.

Imate li neke posljednje motivirajuće riječi ili savjete za mlade povjesničare?

I dalje ustrajte u svom radu, trudite se i nemojte posustajati, uživajte u tome i uspjeh će doći kad tad.